

Metten van “scheven hoofdjes”

Plagiocephalometrie

Sinds eind jaren tachtig van de vorige eeuw luidt het landelijke preventieve advies met betrekking tot wiegendood vanuit de kraamzorg en consultatiebureaus aan alle ouders om hun baby in rugligging te laten slapen. Ook internationaal werd dit preventieve advies in diverse campagnes breed verspreid. Het aantal aan wiegendood overleden kinderen is sinds die campagnes spectaculair gedaald. Vanaf begin jaren negentig is er echter eveneens wereldwijd een sterke toename vastgesteld van kinderen met een afgeplat achterhoofd. De afplatting is asymmetrisch, de deformatieve plagiocephalie (dp), of symmetrisch, de deformatieve brachycephalie (db), waarbij ‘deformatief’ de uitwendige oorzaak en aard van de vervorming aanduidt.

De zuigelingen met db of dp ontwikkelen zich motorisch meestal ook asymmetrisch óf eenzijdig, dat wil zeggen sterk in rugligging, maar zwak in buikligging. Wanneer een baby nagenoeg uitsluitend op de rug wordt gelegd, kunnen een voorkeurshouding en een afplatting van de schedel ontstaan. De ouders worden mede verantwoordelijk geacht voor het ontstaan van de asymmetrie, omdat zij mogelijk de wiegendoodpreventie overinterpreteren door hun baby (overdag én onder toezicht) te weinig houdingsvariatie aan te bieden.

afb. 1 voorbeeld van plagiocephalie afb. 2 voorbeeld van brachycephalie

Plagiocephalometrie (PCM) is een recent ontwikkelde, betrouwbare en valide meetmethode om de vorm van de schedel op eenvoudige wijze vast te kunnen stellen. Hiermee kunnen de verschillende aspecten van plagiocephalie (scheve afplatting) en

brachycephalie (symmetrische afplatting achterzijde) in maat en getal worden vastgelegd. PCM kan gebruikt worden voor discriminatief (de mate van afwijking van normaal) en longitudinaal (ontwikkeling in de tijd) onderzoek.

Met PCM wordt met behulp van een bandje thermoplast een nauwkeurige afdruk gemaakt van de grootste, transversale omtrek van het hoofd. PCM is een gemakkelijk toepasbare, niet-belastende, goedkope en betrouwbare manier om hoofdmetingen te verrichten. De intra- en interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van PCM zijn bij onderzoek van 50 kinderen hoog gebleken.

afb. 3 en 4. het aanmeten van de PCM